

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра італійської і французької
філології та перекладу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	італійської і французької філології та перекладу
Факультет	романської філології і перекладу
Викладач	Миронова Наталя Володимирівна
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	3 курс, V семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	французька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Мета вивчення навчальної дисципліни «Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект» передбачає формування у студентів фахової перекладацької та міжкультурної комунікативної компетентностей, підґрунтям яких є сформовані протягом попередніх років навчання україномовна та іншомовна (французька як перша іноземна мова) комунікативні компетентності. Основним завданням навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із теоретичними знаннями з психологічних і лінгвістичних особливостей офіційно-ділових текстів та практичними навичками перекладу офіційно-ділової кореспонденції французької та української мов; вивчення лексико-семантичних, граматичних, синтаксичних, стилістичних і прагматичних особливостей офіційно-ділових текстів.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Ділове спілкування французькою мовою:
лінгвопрагматичний аспект»

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11 055 романські мови та літератури
(переклад включно), перша – французька

Освітня програма:

Французька мова і література, друга іноземна мова,
переклад

	Предмет навчальної дисципліни полягає у комунікативно-прагматичному аналізі офіційно-ділових текстів французької та української мов, що сприяє пошуку більш точних еквівалентів і вдосконаленню перекладацьких вмінь у студентів. Змістом навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із теоретичними знаннями про офіційно-ділові тексти, їх типи, лексичні, граматичні, стилістичні й прагматичні особливості офіційно-ділових текстів французької та української мов. Для забезпечення міцного засвоєння знань на практичних заняттях виконуються завдання, спрямовані на аналіз та коментування контекстуальних і комунікативно-прагматичних особливостей офіційно-ділових текстів французької та української мов та вправи для перекладу і пошуку адекватних еквівалентів у мові перекладу.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою вивчення навчальної дисципліни «Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект» є допомогти студентам вдосконалити практичні навички лексичного, стилістичного та прагматичного аналізу офіційно-ділових текстів, сформувати та розвинути навички перекладу офіційно-ділової документації з французької мови на українську і навпаки, вміння враховувати контекст, спеціальну лексику, мовні кліше при перекладі офіційних текстів, спостереження та узагальнення мовного матеріалу.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	<i>Знати</i> загальнонаукові основні та вихідні поняття перекладознавства; основні підходи до вивчення мовних особливостей офіційно-ділових текстів. <i>Знати</i> засоби словотворення, типи семантичної структури слова та механізми семантичних змін в французькій та українській мовах. <i>Знати</i> основні типи відношень в лексиці французької та української мов. <i>Знати</i> принципи класифікації і функції фразеологічних одиниць французької та української мов. <i>Знати</i> перекладацькі трансформації, враховувати роль контексту у перекладі офіційно-ділової кореспонденції. <i>Вміти</i> коректно вживати термінологічний апарат перекладознавства. <i>Вміти</i> проводити словотвірний та компонентний аналіз французьких лексичних одиниць та проводити зіставний аналіз їх перекладів на українську мову. <i>Вміти</i> аналізувати шляхи та засоби словотворення в французькій та українській мовах, розпізнавати регіонально диференційовану французьку та українську лексику, характеризувати терміни та жаргонізми, гру слів, архаїзми та неологізми в французькій та українській мовах. <i>Вміти</i> користуватися французькими та українськими лексикографічними довідниками. <i>Здатність</i> спілкуватися українською та французькою мовами як усно, так і письмово. <i>Здатність</i> орієнтуватися в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності.

	<i>Здатність</i> самостійно критично мислити через набуття вмінь визначати й аналізувати лексичні явища в рамках сучасних мовознавчих концепцій. <i>Здатність</i> використання інформаційно-комунікативних технологій, уміння самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Завдання навчальної дисципліни «Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект» тісно пов'язані з формуванням у студентів першого (бакалаврського) рівня такої інтегральної компетентності як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов у бізнес-комунікації. Вивчення дисципліни сприяє формуванню таких загальних компетентностей як: - здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями; - здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; - уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; - здатність працювати в команді та автономно; - здатність спілкуватися іноземною мовою; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; - здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу; - здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності. Формує такі фахові компетентності як: - здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; - здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється); - здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію; - здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя; - здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від

	обраної спеціалізації); - здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань; - усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами; - здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів; - здатність до організації ділової комунікації; - здатність сприймати українськомовний та іншомовний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу з англійської мови; - знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.												
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 годин Самостійна робота – 60 годин												
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект. Тема 1. Документ, як основний вид офіційно-ділового стилю. Тема 2. Класифікація ділових паперів. Тема 3. Реквізити документа. Тема 4. Мова ділових паперів. Тема 5. Особливості перекладу офіційних документів. Тема 6. Особливості графічного оформлення документів.												
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект» має таку структуру: <table><tr><th>№ з/п</th><th>Види навчальної діяльності студента</th><th>Максимальна кількість балів</th></tr><tr><td>1.</td><td>Аудиторна навчальна робота.</td><td>25</td></tr><tr><td>2.</td><td>Самостійна навчальна робота.</td><td>25</td></tr><tr><td>3.</td><td>Модульна контрольна робота</td><td>50</td></tr></table> Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».	№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів	1.	Аудиторна навчальна робота.	25	2.	Самостійна навчальна робота.	25	3.	Модульна контрольна робота	50
№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів											
1.	Аудиторна навчальна робота.	25											
2.	Самостійна навчальна робота.	25											
3.	Модульна контрольна робота	50											

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих художніх текстів з французької мови на українську. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу художніх текстів.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента

Активна участь у роботі практичного заняття як індивідуально, так і в групі, підготовлена доповідь, повідомлення, презентація, ситуативний виступ, які відповідають змісту заняття, цікавий коментар, участь в обговоренні інших виступів, правильно виконані практичні завдання.	«відмінно»
Участь у роботі практичного заняття як індивідуально, так і в групі, підготовлена доповідь, виступ, презентація, ситуативний виступ, переважно правильно виконані практичні завдання.	«добре»
Пасивна участь у роботі практичного заняття переважно у групі, інформаційне повідомлення чи коментар демонструють початковий рівень опрацювання теми, некоректне виконання практичних завдань.	«задовільно»
Пасивна участь у роботі практичного заняття, виступ, презентація не підготовлені взагалі, неправильне виконання практичного завдання	«незадовільно»
Неявка на семінарські заняття	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Активна участь студента під час обговорення питань, які винесено для самостійного опрацювання, на семінарі, наявний повний план-конспект; виконано практичні завдання.	«відмінно»
Активна участь в обговоренні питань, які винесено на самостійне опрацювання; наявний план-конспект; добре виконано практичні завдання.	«добре»
Низький рівень активності під час обговорення питань, що винесені на самостійне опрацювання; загалом виконані практичні завдання.	«задовільно»
Низький рівень активності під час обговорення питань, що винесені на самостійне опрацювання або відсутність на занятті; практичні завдання виконано з помилками.	«незадовільно»
Невиконання самостійного завдання	«0»

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи. Наприклад, за трьома критеріями оцінювання самостійної роботи студент отримав такі бали: 5,4,3. Середнє арифметичний бал за виконання самостійної роботи становить «4» ($(5+4+3):3$).

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Наприкінці кожного семестру програмою передбачено написання модульної контрольної роботи що є складником семестрового рейтингу. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із двох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу таблицею:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Знати базові граматичні й лексичні поняття французької та української мов, мовні особливості офіційно-ділових текстів, принцип мовної взаємодії, перекладацькі трансформації, характеристику лексичних явищ та їх взаємозв'язок і взаємозалежність у сучасній французькій та українській мовах.

Вміти визначати та характеризувати спеціальну лекцію, мовленнєві кліше, форми ввічливості та фразеологізми при перекладі офіційно-ділових текстів;

Володіти навичками застосувати концептуальний апарат сучасної граматики, лексикології та перекладознавства для комунікативно-прагматичного і стилістичного аналізу офіційно-ділових текстів французької та української мов.

Навчально-методичне інформаційне забезпечення

й Основна література:

1. Бондаренко, Є.В. (2006). *Документація у зовнішній економіці: листування та контракти*. Харків: Торсінг Плюс.

2. Будас, Ю.О. (2017). *Le français des affaires. Ділова французька мова*. Вінниця: ТОВ фірма «Планер».

3. ДСТУ 4163:2020 «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів». Чинний від 01 вересня 2021 року.

4. Марахова, А.Ф. (1981). *Мова сучасних ділових документів*. Київ: Наукова думка,

5. Паламар, Л.М. & Кацавець, Г.М. (1995). *Мова ділових паперів*. Київ: Либідь.

6. Плотницька, І.М. (2008). *Ділова українська мова*. Київ: Центр учбової літератури.

7. Penfomis, J.-L. (2004). *Vocabulaire progressif du français des affaires*. Clé internationale.

Додаткова література:

1. Антонюк, С.М. & Бурковська, Л.Д. (2008). *Переклад юридичної, економічної та соціально-політичної літератури*. Хмельницький: ХНУ.
2. Багмут, Й.А. (2005). *Проблеми перекладу суспільно-політичної літератури українською мовою*. Київ: НД.
3. Головін, В.М. (2005). *Переклад економічної термінології*. Київ: Наука.
4. Карабан, В. (2002). *Переклад англійської наукової і технічної літератури*. Вінниця: Нова Книга.
5. Коптілов, В.В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. Київ: Юніверс.
6. Корунець, І.В. (2001). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*. Вінниця: Нова Книга.
7. Міріам, Г., Гон, О., Морозов, В., Гулик, В. & Голованчук, М. (2005). *Практикум з усного перекладу: мультимедійний формат*. Київ: Факт.
8. Назаров, В.Ф. (1992). *Курс юридичного перекладу*. Київ: Національний університет імені Тараса Шевченка.
9. Нестеренко, Н. & Лисенко К. (2006). *Курс усного та письмового перекладу*. Вінниця: Нова книга.
10. Сергєєва, О.В. (2013). *Особливості перекладу економічних текстів*. Хмельницький: ХНУ.
11. Циткіна, Ф.О. (2003). *Термінологія й переклад*. Львів: ВЛІ.
12. Черноватий, Л.М., Карабан, В.І., Пенькова, І.О. & Ярощук, І.П. (2006). *Переклад англійської економічної літератури*. Вінниця: Нова Книга.

Форми і способи поточного та семестрового контролю

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект» здійснюється в національній 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за національною 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект» здійснюється у формі *поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю* (залік).

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля кожної дисципліни оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали,

отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотує у «Журнал обліку роботи викладача» і оголошує на кожному практичному занятті.

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Ділове спілкування французькою мовою: лінгвопрагматичний аспект» здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю: - усна співбесіда;

- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі завдання:

I. Відповідь на теоретичне питання

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «незадовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями та не може навести практичні приклади.

II. Переклад українською мовою запропонованого тексту:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому

	допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 «незадовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

III. Перекладацький аналіз французькою мовою запропонованого тексту:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «незадовільно»	Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить не менше трьох балів.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить менше трьох балів.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу, протокол № 14 від «03» червня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ФІЛОНЕНКО